

KGB avastas trükikojajaanilinnas

Narva jõe Venemaa-poolsel kaldal asuvas Jaanilinnas, vene nimega Ivangorodis, mis nüüd administratiivselt kuulub Leningradi oblasti ja on lahutatud Eestist, paljastas KGB salajase trükikojaja, kus baptistid trükkisid usulist kirjavara.

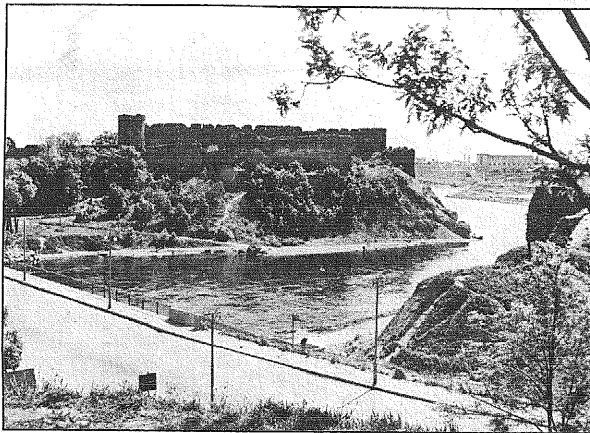
KGB ja militärs tungisid 21. märtsil hoonesse, kus trükikoda peitus ja vahustasid trükikojas töötavaid baptistide põrandasuse kirjastuse Kristjanini kaastöölised. Need olid Ovan Löven ja oed Luudmilla ja Larissa Zaitsevid. Kõik kolm toimetati Kängiseppa (omaaegne Jamburg) vanglasse.

Maja eestlasest omanik David koop jäeti esialgul koduaresti, kuid ta tema viidi hiljem ära. KGB peab jahti salajastele trükikodadele kogu N. Liidu alustuses. Sageli on tegemist kristlike salatrükikodadega, kuna ametivõimud legaalselt ei anna võimalusi trükiste vajadust rahuldada.

Nüüd avastati 1974 Lätis Ligatnes trükikoda, kus konfiskeeriti 15.000 juba valmis trükitud püü.

Trükikojas töötanud 5 naist ja 2 meest said karistada kuni nelja aastase vangistusega. 1975 aga

Järg lk. 7

Vaade üle Narva jõe Jaanilinnas kindlusele, mis naga Hermannini kindlus lääne poolt nüüd on restorineeritud. Eestist eraldamisega on ametlik nimi Ivangorod.

Leedu vastu-hakud

USA ajaleht Financial Times jutustab 5. aprillil ilmunud pikemas kirjutises praeguse Leedu kohta, et seal esineb viimasel ajal demonstratsioone ja vastuhakke rezhimile.

Näiteks oli hiljuti Leedu rebitud maha Nõukogude Leedu lipp ühelt Vilnuse ülikooli üliõpilaselamult.

Vilnuse siseministeriumi hoonetele oli heisatud tundmatute isikute poolt Leedu rahvuslipp, mis aga varsti militärsameestest poolt maha toodi. Siseministeriumi hoonel on tegelikult KGB maja.

Jumalateenistustel Tallinnas käivad enamasti vanad inimesed. (Foto Rein Vätme)

EP toimkonnad on loomisel Lõuna-Rootsis

Lõuna-Rootsi eestlaskond on korduvalt oma ühiste aksioonidega näidanud oma tugevust, teostades ka Eesti Maja ühistuse, kuigi üksikult üheski keskus leidu selleks küllalt tugevat eesti gruppi.

Aga ühiselt suudetakse raskusi võita. Eesti Maja Lunds on demas ja funktsioneerib hästi.

Eesti majas toimunud lõuna-rootsi-eestlaste ühist tegevust organiseeriva Veebruarikomitee

esindajatekogu arakorralisel koosolekul planeeriti mh. osavõttu ülemaailmsetest Eesti Päevadest Stockholmis ja Eesti Vabariigi kuuekümnenda aastapäeva suurejoonelise tähistamisest ühiselt ja ühtsel suunaktsel Lunds, Malmö, Helsingborgi, Landskrona ja Kopenhaageni eestlastele.

Koosolekul, mida juhatas Veebruarikomitee esimees Heiner Erandi, kinnitati selle aasta E.V. aastapäeva tähistamise aruanded — need toimusid Malmö koos Lundsiga, Helsingborgis ja Kopenhaagenis.

Rahvarohked aktused lõppesid majanduslikult väikese ülejäägiga, nagu selgus kinnitatud aruandest.

30. aast E.V. juubeli aastapäeva tähistamise koit tuleb lõplikult otsustamisele lähemal ajal uue Veebruarikomitee koosolekul, kus selleks moodustatakse ka laiem pidustuse läbiviimise toimikond.

Järg lk. 7

Veebruarikomitee juhatus. Ees vasakult Johannes Meredvi, Siire Koern, Heiner Erandi. Taga vasakult Paul Pando, Herman Ödick ja Arnold Sergio. Pauduud Ivar Lill ja Ardaton Procs. (Foto Meredvi)

Ragnar Block:

Rootsi kirik ei toeta balti tõelisi usuvendi

Kville kirikuõpetaja Ragnar Block on korduvalt Svenska Dagbladeti veergudel arvustanud Kirikute Maailmaliidu ja eriti selle rootsi delegaatide tegevust seoses Venemaal toimuva rahvusliku ja usulise tagakiusamisega. Järjekordses artiklis juhib ta tähelepanu rootsi delegaatide käitumisele Kirikute Maailmaliidu resolutsioonide vastuvõtmise puhul.

N. Liidu delegaadid nõudsid, et kustutataks lause: "Eidev võõras kolonialism tekitab rassilist survet." Lause on aktuaalne seoses vene laste sisserehndamisega Baltikumi ning rahvaste varasema kultuuri lämmatamisega.

Seda oli rõhutanud peapiskop Veen oma ettekandes Eesti kohta. 1970 moodustasid lätlased ainult 56,8 % ja eestlased 68,2 % oma maa rahvastikut.

N. Liidu delegaadid nõudsid ka, et kustutataks lause: "Ükski rahvas pole täielikult sellest (s.t. rassismist) vaba." Nende järgi polevat N. Liidu rassismi. Rootsi delegaadid Sundby ja Ytterbrink häältsid N. Liidu ettepaneku poolt, kuid see kukkus läbi (ainult 33 häält 40 vastu).

Henrik Svenungsson, vaeleides Blockile vastu, leiab, et polevat päriselt selge, kas nõukogude

survet etnilistele gruppidele saab nimetada rassismiks.

Ytterbrink ja Engström kirjutavad solidaarsusest nõukogude

delegaatidega — kes ju on partei poolt instrueeritud ja viia saa

Järg lk. 7

Mikk, kes pääses Liljevalchsi

Ajaleht Nacka-Saltsjöbädens Tidning toob pikema illustreeritud kirjutise 18-aastasest eesti noorkunstnikust Mikko Noodasest, kes pääses talvel koos 200 teise kunstnikuga Liljevalchsi kevada-longi, kuhu soovijaid oli 1100. Ta sai seal kiita oma maali eest, mille nimeks on "Saarestikukene".

Järg lk. 7

Göteborgi Jüripäev

Göteborgi skautlikud noored tähistasid Jüripäeva Kristiine kirikus, kus toimus ka tunnustuste üleandmine ja ülendused. Pildil vasakul tuakse kirikusse rahvuslipp ja üksuste lipud. Paremal saavad Laine Kaar ja Maret Soovar juhtidelt eeskujuliku gaidi märgi. (Foto: Jüri Soomägi).

EPL Kolmapäeval, 11. mail 1977

Õonestus

"Politiilise pimeuse vähenemine suurriikide vahel ei ole põrmugi vähenenud N. Liidu sõjalise relvastumise takti", konstateerib Londonis tegutsevat Rahvusvahelise Strategiliste Asjaajade Instituuti oma asjatundja raportis, milles oletatakse, et Moskva relvastumiskindlust on tingitud asjaolust, et N. Liidul puuduvad teised vahendid oma mõju maksmapanemiseks maailmas ja nii kasutatavate selleks oma sõjapotentiaali. Võiks mudugi liisada, et see annab Kremli vabamad käed globaalses mängus, kus sageli tekib otse konfrontatsiooniks läänega, nagu see juhtus Angolais.

Vägev sõjamasin mitte ükski ei vähenda poliitilisi riske, vaid annab ka võimaluse relvi paistata kõikides tülilokalistes tulevase mõju kindlustamiseks. See on andnud võimaluse teatud puhkedel, nagu Lähis-Idas, Ungaris jne. otseks ähvardavaks ultimativuseks, mis nagu teame, on olnud efektiivne. Kartus rahu kaotamiseks pärast on lääned olnud pidevalt tugevam kui N. Liidus, kus väsimatult tarvitatakse "rahu" propagandalistis loogipuna.

Kui jälgida N. Liidu idariikide ajakirjandust, siis jääb mulje, nagu elatakse seal mingis pidevas sõjajärgse hooletuses. Jooksvad seeriad sõjakangelastest ja nende vägitagustest, lääne spionaazhistegudest ida vastu, pühitsevate suure tähelepanuga üksikute väelikele "aupeivli"reportaažidega ja relvade näitamisega, avaldatakse väejuhtide käskkirju ja õnnesooilooskusi tüübit "Au Nõukogude kottastele".

Ja mure õhukonna militaarseerimise pärast algab juba koolis nii väime kui füüsilise ettevalmistusega, millest viimane on koondatud sõjalist ja füüsilist valmisolekut arendavatesse organisatsioonidesse, sageli organiseeritud Hitleri vastavatel eskujuudel. Kui kusaagil maailmas enam ei näe preisi sammu ja rivi, siis on võimalik seda näha idast saabuvalt paraaditlidel. Distipliin, eneseohverdamine "isamaa" eest kuni vilmseni, imbutavad noorsoo kasvatust.

Kõik see on lääned võõras, mõistmatu. Siin kõneldakse suurima tõdsusega desarmeerimisest, asjatult kulutusest riigikaitsele, võideldakse distipliiniga, õhutatakse keelduma väeteenistusest, luuakse ajateenijate ametiühinguid sõdurite mugavuste eest võitlemiseks ja ohvitseride kasuõiguse kahandamiseks. Esinevad ajateenijate streigid, luuakse poliitilisi koonidisi,

antakse välja ässitava süsuga ajakirju, lendeitine. Ja nähakse mudugi suurt vaeva pastrelvõlvrite, korpusside, tinasõdurite lii militaarse tautaga lelude väitajateks manguasjade turult. "Sõjalisel lelu õigustatud sõda ja tapmist ning nõrgendavat reaktsioonivõimet vägivalla eest", ütles alles mõne päeva eest rootsi Leckmiljöradest. Mudugi võiks siin küsida, milline on tulevaste noorte reaktsioonivõime, kui nad ühel heal päeval täiskasvanuena elavad üle tõelise vägivalla sealt poolt, kus kasvatust on ümberpööratud eesmärkidega ja kus puuduvad sõjalisel lelu vaid selle tõttu, et väsimatult toodetakse tõelisi relvi?

Antimilitarismi eest võitlevad lääned suurima agarusega ja kaasaalamisega just militaarseeritud idariikide poliitilised aatekaaslastes. Vasaikmumus lääned teesklevad selle juures, et asjad on korrald ära just lääned, kuigi lääne toataalne relvastus on märksa tagasihoidlikum kui kommunistlikus maailmas. Viimast ei kritiseerita, ei panda tähele, kuigi just kommunistliku maailma relvastumiseest jõhutab lääne vajadus ennast kaitsta.

Kuna selle vastu ei protesteer ka teised, siis näib tihhi, nagu olekski kõik korras kui ida üksinda relvastub ja valmistab oma relvaid ette sõjaliselt, samal ajal kui lääskõnele "eeskuju näitamist" ühepoolse desarmeerimisega ja salib üha suuremal määral ühiskonnas defetism ja vastupanumoraali õõnestamist. Tulemuseks on, et lääskvaat ebahõrlikult riigilikele eest hõlmetajele ning rehib austusepejedaalt alla kõik vanad sõjaliste teenetega hilinud mehed. Idas püstitatakse selliseid pjeedatiale aga väsimatult edasi.

Seda ebakõla on mitmed autorid tähele pannud. On kõneldud kommunisti "viendast kolonnist", organiseeritud õõnestusest. Igal juhul võib konstateerida, et suur osa õõnestavast tegevusest lääned teostatakse näiveste idealistide poolt, kelle üksikmuss maailma asjades on tuntud ja kes just selle üheüksusega viidakaks keervad demokraatiat reageeringud.

Londonis ilmsion Anthony Burtoni raamat "Lojaluse hävitamine" (The Destruction of Loyalty), kus autor kinni naelutab, et kogu demokraatlikus maailmas on käimas väsimatu, õõnestav tegevus kaitse nõrgestamiseks, selle taunimiseks ja sellel eemale jäätamiseks. Organiseeritud grupid mitmel maalid käivad rahvusvaheliselt kongresse pidamas, et muuta defetistlikele aktsioonidele maailmises (loe: lääne demokraatlikus maailmas).

Need on kardetavad aktsioonid, kui tähele panna, mis on toimumas raudkardina-maades.

KLA

• Vastukarva

PARADISIST RÄÄGITUD on inimestele iidsest ajast. Vahel on paradisi ajas ja ruumis kangel, mineviku ilus mälestus. Teinekord on see olee ees, on tarvis ainult pisut pingutada. Sõkeladest oli m. Schlaraffenland, kuhu pääses pudrumäe läbisõimis kaudu. Üksikluidel on lubatud taavariis igavesel laulmist, kandlemängu ja palmilehe lehvitamist.

Tänapäeval on oma paradisiid. Sinna saamiseks on talviseil vaja ainult õieti hääletada ja sõna kuulata, vahel ka mõlemat. Kuidas see niisugune paradisiid välja näeb, selles on paradisiid lubatud talviseil pisut ebamäärased. Hitleri paradisiid piirjoneid olid küi suhteliselt selged. Saksa rahvas sai hirasõninas valit sama ja käiskima, teised rahvad sõna kuulama. Kes ei tahaks olla paljude teenijatega saks, kel vaja ainult kamaandada.

Bolshevistik paradisiid pole nii selgete piirjoneid. Kõigile vajaduste kohaselt kõlab ju hästi, aga liiga abstraktselt. Ersti kipi see lubadusi kahvatuma, kui mõelda, et vajaduse määrab kõikeaada ja kõikmääraga partei. Selle vastu on hoopis paremini defineeritud see, kuidasmoode paradisiid ei saa. Keelan on selgem kui käskima. Niihha lubas venelastele igavesel foreidid asju – koguni ameerikalastele mooda aada. Leonid on hoopis karmim mees ja tema käsutajad ei sootuks kitsimad.

MÕNEDEST KÕNEDEST võib ju mõndagi välja lugeda. Elusandrid tõestisest ja kaupade kasvamisest pole praegu palju juttu. On koguni paha, kui inimene mõtleb ainult tarbimisele, selle asemel, et produtsereida. Kiisimus kerib: Kellele sa produtsereid, kui tarbimine on kurjast. Mudugi on üks võimalus. Produtsereid võitlumalet Punaarmee, kes sind kaitses ja mudugi ka sellele sisseleeme armeele, kes mõõdavad paradisiid silmad ja kõrvad.

Hüsti – ei maksa loota tarbimisele. See on kodanlik – koguni väikekodanlik ideaal. Ja ideaalid ei ole.

6000 doll. komponistile doktoritöök

TORONTO (VE) – Canada Council on andnud 6.000-dollarise stipendiumi eesti noore pianistile ja Princetoni ülikoolis kompositsiooni õppivale Kiril Alilikule oma eriala doktoritöök tegemiseks. Alilik õpingud Princetonis on olnud edukad ja eelolevat maikuu annab ta vähe oma töö magistrikaardid saamiseks.

Oma õpingute kõrval on ta töötanud ka kompositsiooni alal ja ta üheksa aastat on esitanud New Yorkis New Music Ensemble ja Kanadas pianist Jane Coop. Nii kahel lähestikul olnud kontserdil New Yorkis 11. ja 13. veebruaril esitas ansambel tema töö "Two for four, chorinet and cello". Jävehr, toimus Queensi ülikoolis pianist Jane Coopi kontsert, kus maailmaklassikute Bach, Mozart, Schuberti ja Chopini tööd kõrval oli ainsaks tänapäevaseks tööks K. Aliliku "Fragments for piano". Kuna see kontsert toimus koostöös CBC-ga, siis on seda juba mitu korda kuulunud ja kuulustatud ja teine kord on tulemas.

Alilik lõpetas Toronto ülikooli kompositsiooni alal 1975, on kaks aastat töötanud Princetonis magistrikaardid saavutamiseks ja jätkab nüüd Princetonis õpinguid kompositsiooni alal doktoritöök tegemiseks saavut kompositsiooni alal.

Uus USA suursaadik Venes

WASHINGTON (VES) – USA suursaadiku Moskvasse nimetatakse Malcolm Toon, 60 a. vana, kes on tuntud Ida-Euroopa küsimustes eksperdin ja karmi poliitilise poolidaja nõukogude suhtes.

Tooni määras Moskvasse saadikuks John Ford, kuid määramise tühisuse Fordi lahkumiseks presidenti kinkimist. Nii Carter nimetas Tooni omakorda Moskva saadikuks.

Toon oli varem saadikuks Tehisehõlvakias ja Jugoslaavias. Nõukogude võimude ei kaotunud Tooni pikka aega, kuid lõpuks nad andsid järele.

ismi partei ei poolda (kui see pole otsustalilik). Ei maksa olla kade ameerikalaste. Lääneaklaste ja teiste autodele, majadele ja muudele hõvedele. Neil on küll raha, aga nad ei ole peali asju, aga ise nad ägavad ju range kapitalismi likke all.

Ketser võiks küsida: Kas pole ikkergem kanda, kui kõht on paremat rooga täis, iste all pehme ja maalim ees reisideks lahti? Aga sõnalsinimil sünnimaal niimoodi küsida.

LOOUD. MATERIAALSE-TEST hüvestest ja pühendud väimehulle. Katsud midagi luua kunsti alal. Aga kohe on ideoloog (kel pole midagi tegemist ideoloogilise) jaol ja tõstab näpu: Ära sa katsud midagi isereadada. Loo seda partei käib.

Aga see pole ju üld, vaidlehe looja. Milie peale talde karataks, et pidagu suu kinni. Niisuguste asjade ümber ei vaielda. Partei teab ja sellega lõpp. Kuigi partei teab vahel ühtmoode ja siis jälle teistmoode. Aga see ei tähenda midagi, parteil on ka sel juhul õigus. (Ausalt öeldes ja Maul halten! ütles Hitler). Mitte mingit usulähiklikku-kunstilähiklikku eneseteostamist (see võib ju kujuneda partei teostamiseks)! Mitte midagi üti ja senikulmatu-nägematu! Mitte midagi üti mõnetiiselt, kõigi õigu sirge ja kogu üti.

Aga ka mitte midagi vana. Sest vana on tihhi rahvuslik – mitte ükski vormilt, vaid ka sisult (mis on täiesti vale). Ja rahvuslus on kurjast, sest on ainult üks rahvus – nõukogude rahvus. Ka selle üle ei vaielda.

IGAV ON PARADIS sedamoode, nõrga igav. Nii selleks, kes tahab mugavalt elada kui selleks, kes tahab midagi luua. Aga kellele see siis on tore? Bürokraadiat võib-olla. Sest alati on tore, kui saad teiste inimeste üle määrata. Neil kasvõi ainult elu igavaks teha.

HÜLEMAAD PARADISID on tekkinud kaugelema. Uued vööd üksi sellestamaast Marx ja Lenini käännust. Kambodžas ja Etiopias. Seal, kus hakatakse paradisiid õige radikaliseerit maa peale tooma. Täiesti reeglite kohaselt, ilma ühearsu humanismil.

Kirimeen on nagu puuvili. Kalad korvi ümber ja noida ainult kõige paremad viljad välja. Olejännud las madaned. Milles hoolitseda saja inimese eest, kui ainult kolm neist kõlbavad teooria järgi? Ja milleks valeid lii-maestajia inimestega, kes arvavad teistsi kui need, kelle kides on (vähimalt esialpsl) võim? Liidevideerida puha kõik! Saab neist lahti ja hirmutatud veel peale selle teisi, kes võiksid ka hakata suud pruukima.

On rõõgitud aastalikest või idamaistest karmusest ja inimele selgimisele. Aga nende uute paradisiidide jätk ja hüveideerid on saanud suurelt osalt oma hariduse Euroopa ülikoolides, marksisistlik-leninistlikult.

On seda haridust vahel ka väikesemates gruppides harastanud ja oma eksiteale läinud gruppilik-meid karmult karistatud. Aga see kõik oli mähng ja mähngmähng, mis ju ka kõige inimese keelatud. Hoopis teine asi, kui sul on terve maa ja rahvas käes, kellele marksisistlikult katsetad.

Siig ei ole kedagi karta – nagu kardavad haader-meinhofid Saksaamaal ikkagi politseid ja kohtu. Ja prokuröre, sest neid kardavad kõik, kes ei oska nukkumarksisist tänaval maha lasta.

Niisugused paradisiid tekiavad n. vabadussõjlastest järele nagu seened hea vilhma tõttu. Mõned arvavad, et isa Marx keeras end hvasu ringi. Sel juhul vähemalt ventilatoriku kiirusega...

DEFINITSIOONE EKI SÕNA-SELETUS:

PARADOX: Energilise mees raiskab energiat energilisele energiasäästmise kompaniale.

JUUELE: Tänavu on juue-liaasta – Lenini surmast möödub 107 aastat.

KARJÜROOD: Ka ajalehe Vaba Eesti!na, kuikus Sirbi Vasa arhiljalnaga Wilralli pojjast siise.

OKONOOMIA: Õlejoodeid peab tulevikus vile purgi asemele kusi purki õlut ära jooma, et saavutada vastavat meeleolu.

VABADUS: Rootsi kohtumisi järgi järele Rootsis sunnult teadate, poliitilise kurtigudest, mille all sa ise oled kannatama. Selles asjas ei tohi kodanlike avaldada survet.

TERRORIST: Vastumõistele idealist, kes aab eneseteostamiseks oaksilisele teele.

DEFINITSIOON: Katse teisele midagi ära teledada, millest sa isegi arvi ei saa.

TIMMUKURU

Balder Jaan KAKS HÄÄLT

Mina nende välistust kirjeldada ei saa, sest nad istusid mul selja taga, ma ei näinud neid, kuna ma ei pidanud viisakaks sõrgete liigutamist. Nad vaadatasid, kuidas naist. Et nad näisid on, seda ütlesid nende häälid. Aitab selvestada.

"Sa pead kõige aeg peale passima, et sind ei petetaks. Kassa juures ma vahin hoolega, et ta mine asja eest hõlma ei võtaks."

"Ei mina küll ei vaata."

"Ega mul nendest sentidest nii väga kahju ole, mis ta rohkem võtab, aga mu hinge ei mahu teadmised, et mind on petetud. Mu enesetunne kannatab selle all, kui tean, et lasin ennast täissa."

"See on kole."

"Kõiks naidugi, kui sind isegi sammul püütakse alt vedada, muidkui ole aga järele võtval..."

"Ma müüen, SEE on kole, kui inimene on järele hirmul, kardab, et tule lõikekott tehakse. Mis ole see siis on..."

"Meie ole on niisugune. Ah sina siis ei tunnugi tõidukaupluse kassa juures muut, kuidas ta arve kõlde küibastab?"

"Minu meeldest see on hirmus, mis ma kassapidajale nagu kurjatejale peale poan passima, temas sul kahtlustama. Mis inimese ma siis enam olen või mis ole see siis enam on..."

"See on meie elu."

"Mu usaldus ta vastu on mulle palju kallim kui need mõned sentid, mis minuult õige kogemata rohkem võetakse."

"Kogemata... Õi kogemata."

"Nojah, nad eksivad."

"Või eksivad... Milks nad kunagi ostin kasuks ei eksi, ikka tema kahjuks."

"Kõiks naidugi, kui kontrolli, aga kui ma vahel vaadanud olen, siis selle selgiks, et ega ta mulle kogemata rohkem tagasi pole andnud või minna asja odavamana hinnanud kui õigus."

"Kui oleks, mis siis?"

"Ma oleks ta tähelepanu sellele juhtunud, et teie..."

"Mina seda küll ei teeks, sest... Õi milles?"

"Ta näieks, et tegemist on ühe ausa inimesega."

"Ja mis kasu sa sellest saad, kui näeb? Ta näeraks su üle, mõtleks, et lollike. Keegi ju nii ei tee, et hakkab raha tagasi pakkuma..."

"Ma teeksin seda enesetunde pärast: mul oleks pärast seda hea tunne, et kaitsin ausalt."

"On sul kordki niisugust juhtust olnud, kus kauba eest arvetaatke vähem kui õigus või austat rohkem raha tagasi?"

"Ma olen seda juhtust väga oodanud."

"Aga asjast?"

"Ükskord pangas ma juhtisin kassapidaja tähelepanu sellele, et teie andsite mulle ühe kopeetiku ühiklilisele rohkem kui õigus."

"Vaatas küs... Ei osanud head juhtust kasutada."

"Kassapidaja tei suurel silmal."

"Muidugi, et ei ikkunud oma silmi. Jäi vist sind vaatama nagu imelooma. Andsid talte raha tagasi?"

"Andsin jah. Tulin tulema ja kas tead kui hea meel mul oli, et viimaks ometi oli see juhus, kus..."

"Kus õnn raeratas sulle, aga sa ei osanud ta sabaast kinni haarata."

"Kõiks lugenar silma ja nägin siis, et ta siiski ei olnud ekinud, oli mulle peo peala õige summa lugenud, millest nüüd üks kahetümmene puudus, see, mis ma taale..."

"Ah-ha-ha! Ih-ha-ha!"

"Ah-ha-ha", naeris ka aus inimene, aga tema naer ei tulnud kahjurõõmst nagu ta kaashael, vaid õige lutsakalt puhtast rõõmest. Ja ta ütles: "Kahetseda ei ole midagi, sest ma tein ju sellega talte haameelt, ja see oleks inuit, kui me heaeto tegeime teiekeskimele."

Nüüd arvan mind, et see ei ole ebaviisakas, kui ma ütlesin vaatan ja teda silmitsin, mida ma siis tegevan. Aga ta jäi mul meelme, sest nad olid põsti tüüna ja läksid parajasti bussist peatusel üksteis välja, seljast minu poole. See, et ta mul nägemata jäi, ei tähenda seda, et niisugust inimest ei ole.

Tuleh katsetada tõesti roosta tööstuse võistlusvõimet maailmatulul. On oodatu ainult väike standardiparaneemist suurtele kodanikgruppidele.

Valitsus tahab ennepõlde hoolitseda laste, vanade ja pikajalgiste haiguste eest. Suurendatakse tööstusliku avalikus sektoris ja tööstuses.

Tuleh katsetada tõesti roosta tööstuse võistlusvõimet maailmatulul. On oodatu ainult väike standardiparaneemist suurtele kodanikgruppidele.

Valitsus tahab ennepõlde hoolitseda laste, vanade ja pikajalgiste haiguste eest. Suurendatakse tööstusliku avalikus sektoris ja tööstuses.

See oleks sama, üldvaid jaapanlased, kui venelased okupeeriksid Lofotid saared Norras ja sooviksid siis kalustuspõlde (200 miili) arvestada nendest saartest.

See oleks sama, üldvaid jaapanlased, kui venelased okupeeriksid Lofotid saared Norras ja sooviksid siis kalustuspõlde (200 miili) arvestada nendest saartest.

Kalustuspõlde arvestada nendest saartest. See oleks sama, üldvaid jaapanlased, kui venelased okupeeriksid Lofotid saared Norras ja sooviksid siis kalustuspõlde (200 miili) arvestada nendest saartest.

Kalustuspõlde arvestada nendest saartest. See oleks sama, üldvaid jaapanlased, kui venelased okupeeriksid Lofotid saared Norras ja sooviksid siis kalustuspõlde (200 miili) arvestada nendest saartest.

Kalustuspõlde arvestada nendest saartest. See oleks sama, üldvaid jaapanlased, kui venelased okupeeriksid Lofotid saared Norras ja sooviksid siis kalustuspõlde (200 miili) arvestada nendest saartest.

Kalustuspõlde arvestada nendest saartest. See oleks sama, üldvaid jaapanlased, kui venelased okupeeriksid Lofotid saared Norras ja sooviksid siis kalustuspõlde (200 miili) arvestada nendest saartest.

Kalustuspõlde arvestada nendest saartest. See oleks sama, üldvaid jaapanlased, kui venelased okupeeriksid Lofotid saared Norras ja sooviksid siis kalustuspõlde (200 miili) arvestada nendest saartest.

Kalustuspõlde arvestada nendest saartest. See oleks sama, üldvaid jaapanlased, kui venelased okupeeriksid Lofotid saared Norras ja sooviksid siis kalustuspõlde (200 miili) arvestada nendest saartest.

Kalustuspõlde arvestada nendest saartest. See oleks sama, üldvaid jaapanlased, kui venelased okupeeriksid Lofotid saared Norras ja sooviksid siis kalustuspõlde (200 miili) arvestada nendest saartest.

Kalustuspõlde arvestada nendest saartest. See oleks sama, üldvaid jaapanlased, kui venelased okupeeriksid Lofotid saared Norras ja sooviksid siis kalustuspõlde (200 miili) arvestada nendest saartest.

Kalustuspõlde arvestada nendest saartest. See oleks sama, üldvaid jaapanlased, kui venelased okupeeriksid Lofotid saared Norras ja sooviksid siis kalustuspõlde (200 miili) arvestada nendest saartest.

ESTI PÄEVALEHT
Eestiska Dagbladet
Peatoimetaja Johan Kõika
Vastutav väljaandja
(enav. ühe) Arvi Moor
Toimetus ja talli:
ESTI MAJAS Stockholm:
Wallingatan 32, 1r.
Postiadress: Box 667
101 29 Stockholm 1
Telefon 21 84 46
Toimetaja Eekilistina Juri aus
Andr. Eesti Päevaleht, tel. 35-10,
tel. 016 14 77 72
Eesti Postiorgu nr. 167 70 0
Kultuurivõrgu postiru 60 69 00
Eesti Päevaleht Forlaga AB,
Stockholm
Tallinniljandad:
Aasta (1976) kr. 296,-
Termin (1 kuud) kr. 35,-
Kuu (1976) kr. 25,-
Väljaandja ESTI PÄEVALEHT
FORLAG AB
Trükikja: Eekilistina-Guriens
Tryckeri AB Eekilistina 1977

Kuninga sekretär meenutab baltlaste väljaandmist 46

Rootsi kuningas Gustaf VI Adolfi 25-aastase valitsemisaja kestel oli tema erasekretäriks Carl-Fredrik Palmstierna, kes hiljuti avaldas oma mälestused ("Fjädern i min hand. Avare om minneski asjas äge avameene ning näeb väga selge pilguja Vene kommunistliku rezhimi tõelisi nägu.

Palmstierna annab võrdlemisi tallekuu ülevaate "enam-vähem sundkorras mobiliseeritud" ja Rootsi põgenenud baltlaste väljajätmise kohta 1946. Esialgu jäi mulje, et need põgenikud võivad arvestada asulõppega, kuid ühtlasi kuulusid nad vähegi nälga, mis tegi Rootsi valitsus väljajätmise otsuse. Austraalia vahel ootusele, et valitsuse otsuse kaasaomajutajaks võis olla kaubalepingu sõlmimise väljajätmise N. Lüdiga, millest, oodati tööstusele kasu.

Asi valus mõneks ajaks, kuid siis oleval ühe usin välisministri ametliku ülevaate Vene saatkonda ja pärinud järele, kas ei tuleks asuda interneeritud väljajätmise läbiviimiseks. Autor tsiteerib üht endist Rootsi saatikut Moskvas, kes olevat maininud, et veneelased kohtleval vägivaltelise lihtsustatud Baltimaade elanikke kui "riigimandust".

Vahepeal ametisolev astunud üsni Rootsi valitsus seisus nüüd raske valikute ees. Kas toimida eelmise valitsuse põhjalikuma kaalumisega tehtud otsuse kohaselt või kindi pöörde seniini rangelt rakendatud asüüli ärgust. Tolleaegse kuninga Gustaf V vastav isiklik pöördumine Stalini poole jäi viimase poolt lihtsalt vastamata.

Väljajätmise viidi läbi, mida autor nimetab plekkiks Rootsi heale nimel, keda senini võidi pidada "ärgse ja inimlikkuse eestvõttejaks. Ta kommenteerib lõpuks, et see sündmus oli halb kui kuritegu, see oli suur loots.

Veelkord mainib Palmstierna baltlaste ühenduses Vene ülemnõukoru liikmete külastajaks Rootsi maikuu 1956. Delegeatide hulgas leidus ka mõningaid Baltikumist, keda autori arvates oleks "pigemini tulnud samastada äraandjatega".

Kuninga ja tema erasekretäri suundimata vahekorra, kuid ühtlasi kuningas ja valitsus vahel meeleolu võiks heledumtada äärmiselt episood. Balti küsimusi küsiti ka professor Herbert Tingsteni ol samal ajal äge vaarlikkuse süsteemi pooldaja.

Kuningas küsind kord Palmstiernalt, kas ta Tingsteni tunneb. Vastus kõlas: "Tunnen küll. Ta ei saali jurnalist, kirikuõpetajat, kuningaadi diplomaati, aga sõjaväelasi." Kui kuningas arvanud, et see on päris pikk rida, siis tähendand erasekretäri:

"Ma pean juurde lisama, et ta ei saali ka bolševikke." — "Ma leian, et see on pehmendavaks asjaks." vastand kuningas naerdes.

Üheks valusamaks küsimuseks Rootsi ja N. Vene vahel oleksid ol Rootsi diplomaadi Raoul Wallenbergi küsimust veneelaste poolt ookeeritud Budapestist 1945 ja tema hilisem "jäljetult kadumise".

Palmstierna suhtes respekti äratav hoiak ilmneb asjastolu, et ta kunagi ei suutnud leppida Dag Hammarskjöldi mõnele sam-

mudega UNO peasekretäriks, õigemini tegevusest teatud olukordades, millest kaaluvam oli Raoul Wallenbergi küsimus. Nii tugev oli Palmstierna veen, et ta ei võtnud osa Hammarskjöldi matustest, kuigi kuninganna olevat tema otsa "vaadand", kui kuningaspaar ise hakkas matustele minema.

Wallenbergi-afääri kohta kirjutab Palmstierna, et välisministri Olof Udeni el aktsepteerimise heameelela midagi, mis võinuks segada Rootsi häid vahetuid Nõuk. Liiduga. Autor mainib, et tema eriti Wallenbergi loo algustandimisele on teada Udeni pteet valjalt sammude astumise jätkumisele kohal. Vajadus tegemata jätmine et, tehke lah kaudselt ka kuningat ennast, kes ilma välisministri nõusolekuta ei julend ühtlasi nimekamale vene külaile St Wallenbergi saatuse järele randa.

Täpaga selgusega mõistab Palmstierna, et veneelased künnisel viisil kasutasid kogu Wallenbergi küsimust katseks, kuulv kaugele Rootsi järeleandlõpsid võid ulatada, et aga kuulda mitte oma suurt naabrit pahandada, ja selle kohaselt siis ka edaspidi Rootsi kohaselt. Vastand jooksul kogunes aga niipalju usaldusväärset andmeid, et vastupidi varasematele vene teadetele Wallenbergi surma kohta juha 1947 ka Rootsi valitsus oli veendunud, et ta veel elus on.

Hrushchovi külastajaks puhul Rootsi juunis 1949 võttiski peaminister Erlander küsimuse teema uuesti üles. Sellele järgnes vene juhi poolt vihapuhang ning rootslased pidid taas taanduma. Paha tuju jatkus, nii et vihane Hrushchov hiljem Göteborgis avalast administratsiooni ametnik, on Stockholmis halvasti kohtunud, puides niivõli alati kerget omavahelst animositeeti tundvat kaht suuremat Rootsi linna teineteise vastu väliajandiga.

Hrushchovi paha tuju ettootomine eelpool käsitatud surma meenutab seda osa, mida samal ajal eestlased etendasid ja ka omalt poolt Vene diktaatori irratsionaalsi tõstmisele kaasa mõjuis.

Ameerikast

Washingtoni lennujaamas lõhes pakiruumi paigutatud pommi. Surma sai rükkiliku lennujaamade administratsiooni ametnik, kes avas kohvit, millesse oli peidetud lõhkeavaru varustatud, 20 cm pikkusest metallisturist valmistatud pommi.

Valges Majas toimus Carteri eesistumisel N. Venega relvastuse piiramise küsimuses nõupidamine, millest osa võtsid asepresident Mondale, välisminister Vance, kaitseminister Brown, riikliku julgeoleku nõunik Brzezinski ja relvastuse piiramise küsimuste peavolinik Warnke.

Ülemkohus otsustas häältega 5:4, et õpetajad koolides võivad kasutada hoidmisel tarvitava õpilaste suhtes inhumuutist mõduka peksu (!) kuul, välja arvatud osariigid, kus see kohalike seadustega keelatud.

Kodumaa kirjaniku loomingukimbatus

Kirjanik Enn Vetemaa, tegev kahtlusestestega Kultuurisidamete Arendamise Ühingu, on andnud "Sirbis ja Vasarus" äratund intervjuu ühele nõukogu de ajakirjale. Selles avaldab kirjanik oma arvamist tänapäeva kodumaa noore kirjanduse kohta.

Need arvamist tänapäeva kodumaa noore kirjanduse kohta. Need arvamist tänapäeva kodumaa noore kirjanduse kohta. Need arvamist tänapäeva kodumaa noore kirjanduse kohta.

Küsitakse: "Kas pole subjektiivne element eesti noorte literaardis loomingus liiga suur?" Enn Vetemaa: "Paul-Eerik Rummo ja ta kaasasajate esikogude toon oli praegusest tunduvalt optimistlikum. Maailmaste suhtumine oli võrdlootamult avaram, aktiivsem. Tänapäev noori kühidab rohkem kogest. Nad pööravad oma mõttega sageli mülasasaga, mõnede värsid kolvad nagu loistmine..."

Ütleksid on palju neid, kes kirjgikult kuulatavad oma soovi minna "paljajala mööda mere äärt". Palju on titlarlasi, kes arvavad, et nende näol on ühiskonnal tegemist lüundega, kellel põhjust öeld, "ah, minu tiivad on murdud..."

Meie kaasasagne küla otob oma Tammsaarel. Meie maas aga ei saa tegeleda keegi muu kui meie ise...

Kirjutades värsse meskollas-

teist juustest ei riski autor muudugi millegagi. Teosed, mis tõendavad ühe teravilise ühiskondlike probleemide, võivad põhjustada valdusi kriitikas.

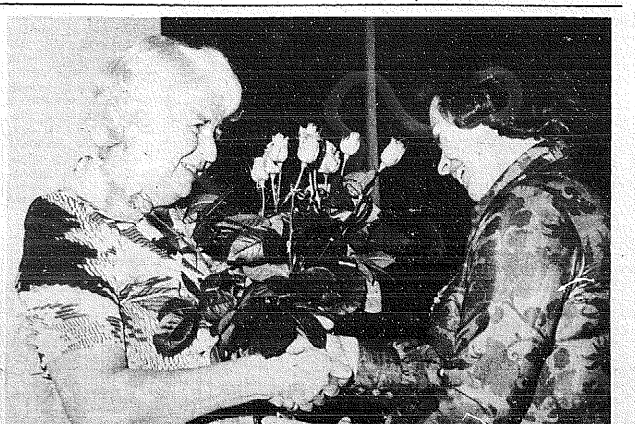
Selle intervjuu puhul võiks öelda: Tänapäeva noorem generatsioon kodumaa kirjanduses ei kiipu groteski ja on vähem optimistlik kui nende eelkäijad u. 10-12 aastat tagasi — kuna neil on põhjust olla vähem optimistlik ja kuna ühe neile näib groteskrena.

Jutt tiibade mürdmisest pole alati kirjanduslikult kilisehe. Selle taga on verine tõde, väljapaistumatus, sületuse tunne. Nõukogudemaal ei ole ju öieti enam küla, kes võiks Turgenevit oodata, on ainult kohustuslik kolhoositaarilugu teissuussu struktuuriga kui seda oli küla. Ja kui tulekski su Tammsaarele, siis jääks ta kinni tseusuuri kitsatseesse värvatseesse — kui ta oleks vääriline järglane Tammsaarele.

Teosed, mis üstavad üht teavastid ühiskondlike probleeme, jäävad sarnuti ennekõike ilmutama. Vetemaa mainib oma ka lühiromaane, aga need ilmsid siiski hoiata lahendamata poliitilistest tingimustest, kirjandusliku kultuurilise "sula" ajal.

Sellepärast kirjutavad tänapäevane noored inimestel kodumaa meskollastest juustest või on groteskised.

AI.

Kolmapäeval, 27. aprillil külastas Rabi Larveti Naiste Diskussiooniühiku (Künniga Diskussionsklubben) Göteborgis ja kõneles küla rahvarohkel õhtul Eõkassa muuseumis. Tema kate teemaks oli "Amnesty International och dess arbete". Pilti klubi esinaine Maj Kullenberg tänuab Rabi Larveti teadusega. (EPL-foto Kopier).

Lundi Eesti Märguringi lapsed koos kasvatajatega aprillis 1977.

Lastevanemaile:

Lundi Eesti Märguring

Lundi Eesti Märguring töötab laupäeviti kell 10—12.30 3-t. Hansi kogudusemajas ruumides, mis on ehitatud ja sisustatud lastetale tegevuseks. Sinna tulevad kokku kõik Lündis ja selle lähiald elavad eesti lapsed vanuses 2—7 aastat — oma ema või isaga. Praegu on meil nimekirjas 22 last, nendest 3 eesti keelt mitte-teskjat.

Laste vanematest töötavad 4 ema märguringi kasvatajatena, kuigi nad ei oma vastavat välja- jabet. Mitmed teised isad-emad viibivad ka kohal ja võtavad osa tegevusest, loomulikult eriti väliskemate laste vanemad. Seisena kujuneb eesti märguring lastele peaaegu perekondlikuks kokkutelekuks.

Katsume pakkuda lastele nii mitmekülgset tegevust kui on võimalik. Lata ümber istudes valmistame mitmesuguseid esemeid, hiljem teeme ring- mänge ja laulu. Muusikute kumlane pehmele madratsile istudes, süües kaasa võetud puu- viija.

Suuremad lapsed istuvad pool tundi oma rühmas ühe kasvata- ja, kus nad kirjutavad, loevad ja mängivad kooli.

On selge, et 2—6-aastastele, kes juha tihti tulevad ja sõnu kuula veerivad, on vajalik algeandmist eesti keele õigekirjutusest, eme kui nad rootsi koolis hakkavad õppima hoopis erinevat rootsi ortograafiat: samaaegselt püüame selles grups ühendada eesti keele sõnatähega.

Muinasjutte lugemise ajal on praktiliselt põhjustel lapsed ja- gatud eri vanusegruppidesse: samal ajal korraldame eesti keelt mittekasjatele eesti keele õpe- tamist, mis on kohandatud nende eale.

Kord poolaastas teeme välja- sõitu loodusesse, millest ka ter- ved perekonnad osa võtavad. Teeme lõket, praeme vorsti ja mängime välismängi.

Selles väliskes ühiskonnas oma ja tuttavate lastega tegutse- des tekitab mõtted ja arutelu eesti märgukooli tähendusest ja tähtsusest meie lastele võõral.

Käesoleval tegevusaastal gruppiga liitunud eesti keelt mitte- teskjate laste keeleprobleemid on esle kutsunud nende mõtete sõnastamist. Viime oma lapsi eesti märgukooli selleks, et nad teiste eesti lastega koos saaksid tegeleda ja mängida, et neil kasvaks rahvuslik lojalusitunne ja et nad oleksid kindlust ja julgust olla erinevaid ümbritsevas rootsi ühiskonnas.

Märgukool annab teatud kaalu eesti sektorile nende laste- maailmas ja aitab lapsel tasa- kaalu ja õiged proportsioone leida rootsi ja eesti ühiskondade vahel.

Mis meile siiski on alina sel- gemaks saanud, on veendumus, et selline 25-tunnine eesti märgu- kool ei suuda anda lastele eesti keelt, kui vanemad ise ei tööta lapsega selleks järjekindlalt ja teadlikult. Eesti vanemad on ja jäävad oma lapse primaarseks eesti keele allikaks. Mida vähem laps on eesti keelest (õppimise, õppimise ja muude olukordade tõttu on eesti lapsevanemal tihti tugevasti takis- tuma oma lapsega pidevalt tege- lema ja nalle eesti keelt reegli- päraselt õpetamast.

Rootsi vanemad selle vastu ei tarvitse ju üldse oma keele õpe- tamisele vaeva näha, nimde lapse omandand rootsi keele peaaegu ilma igasuguse panuse- ta vanemate poolt.

Vanemad, kes soovivad anda oma lastele ka eesti keele oskust rootsi keele kõrval, peavad selle õpetuse teostamist eest ise va- stutama. Eesti märgukoolid, täienduskoolid, skautus õe- võivad selleks anda ainult ka- sabi.

Kui laste eestikeelse sõnata- gava ei ole küllalt rikalik, tu- leb tal eesti keele väljenduses kohtlemata sõnadest puudus. On tähtis, et lapsed omandaksid eesti

keelt suuremas ulatuses kui ko- dune argipäeva elu annab. Nii näitaks spordi, liikuse, loodusa- teaduse ja teiste huvialade oskussõnade tundmine annab lastele suuremaid võimalusi mitmekülgsest väljendumisest eesti keeles: küsida, seletada ja arutleda vastavalt oma vanusele.

Tänapäeva eesti noorte laste- vanemate olukord võõrsil on mitmeti raske, on ju arusaada- valt nende oma eesti keel vaesem kui venekeelse generatsioonide oma. Perekondades, kus on ainult üks laps ja kus lapse kontakt va- nematega on intensiivne, suude- takse veel eesti keelt koduleeie- na. Kuidas aga on mitme- lapse-peredes, kus juha deitve- nalt nalle hakkavad ise hakkavad omavahel rootsi keelt tarvitama?

Vanemad tahavad oma tühe- lepanu ja hoolt võrdsest jagada, aga teine ja kolmas laps jääb keeleliselt kahjuks esimese pa- rema ja arenevama eesti keelt valdiva õe-venema varju, tihti ilma et vanemad seda tühele pa- neksid.

Suurt puudust tunneme muu- dugi tänapäeva mõtetele vasta- vatel lasteraamatustel. Kodu- maal ilmunud lasteraamatud on kirjutatud liiga kompaktseeritud eesti keeles (eriti lühesuse- ja puutuvalt), võrreldes vastavale vanusele määratud rootsi laste- raamatutega. Eelkooliealiste laste ning äsja lugema õppinud laste lasteraamatud puuduvad peaaegu täiesti eesti raamatutu- ril.

Meeldiva erandina on Helga Nõu raamatud "Oj, ei, ei, mis, mis" ja "Rundulene rõõvel", kuid viimase trükk on müügitü- lõppenud! Praegulike eme sunni- tud simulaatorkümme rootsi las- teraamatud kasutamiseks nii kodus kui märgukoolis. Viimast moodust kasutatakse praegu laiaulatusel Kanadas ja USA eesti lasteasutades.

PILLEMALIAS

(Järgmises "Lastevanemate nurgas" võtab sõna Väli-Eestis sündinud noor eesti ema kak- skeelsuse probleemide kohta.)

N. Liit moderniseerib strateegilist kanalit

N. Liit on pakand moodund aastal kannadama 200 kilomeetri pikkust ja strateegiliselt tähtsat Vaalmeri kanali, mis ühendab Soome lahte Valge merega.

Kanal, mis ehitati suunitõllete abil, kellest paljud tühjend hukkusi, sai valmisi 1933. Seda kuult omal ajal ka Stalini ka- naliks.

Nüüd on kavatus asendada kanalil puuehitust betoonsetega. Laevade liikumisevõimalusi pa- randatakse ja liikluse kontrolli- datakse võetakse kas automaati- ka.

Praegu veeakse kanalit möö- da kirsiviti, rauamaki, õli, ehi- tustmateriale muud kaupu N. Li- du sisosadest põhjosaadest. Kanal ühendab laevade teekon- da näiteks Leningradist Ar- hangelskisse 4 000 kilomeetri võrra.

Läline ekspedriit Moskvas on märkinud, et kanal on ka N. Liidu laevastikut tähtis veeteed Mur- kanski baasi ja Leningradi dok- kide vahel. Samade allikate jä- rviivad kanalit praegu kasutada

kuni 3 500 tonnise laevad. Nüüd on aga kavatus süvendada ka- nali 4,5 meetri võrra, et ka suu- remad laevad saaksid seda ka- sutada.

Kavatus on kanalit hoida tu- levikuks ka talvioluh. Selleks ot- starbek kasutatakse ma. Soo- med tallitud jõgedel kasutata- vaid jäälihtkujaid.

Vaalmeri kanalil on võimalda eelkõige just strateegiline täht- sus. Nato andmetel on Murman- skis ja muude Koola poolsaarele paigutatud 60 suuremat sõjala- va, 180 allveelaeva, millest 44 on varustatud strateegiliste relva- dega, üks merejalaväe rüge- ment, 24 desantilaeva ja 340 me- riveik lennukit. Maaväge on Murkanski kaks diviisi ja mere- jalaväe mehi enne Soomele kuu- lunud Põhja-Jäämere kaldal asuvas Petsamos 2 000.

Soome pilri taha on Leningradi sõjaväe piirkonnas koondatud kaheksa diviisi ehk 85 000 meest, 1 700 tanki ja 200 tanki ka list lennukit (kaasa arvatud rünnakhe- likopterid).

Võrdluseks võiks nimetada, et Balti sõjaväeringkonnas, mille keskusteks on Riia ja Kalinin- grad on kümme diviisi, 92 000 meest, 2 000 tanki ja 300 tanki ka list lennukit (ning rünnakhe- likopterid) ning peale selle 60 vee- peki liikuvat suurt sõjalaeva, 76 allveelaeva (millest ühegi pole strateegilisi reivi), nel meric- lasiväerügementi, 85 desantilaeva ja 150 mereveik lennukit.

Nato hinnangul N. Liit on võ- meline:

- transporteerima 1—3 õhu- dessantdiviisi ühe õppeva jooks- sul kogu lahes vastava sõjaväe- ringkonna sees.
- looma kaks õppeva jooksul lahingusse 12—14 diviisi Soome ja Leningradi sõjaväeringkonna põhjosaadest, nendest 3—4 di- viisi Põhja-Norra vastu.
- ületama Läänemere vähe- malt kaheksa diviisiga, nelja merejalaväe diviisiga (millest kaks Ida-Saksamaa oma) ning ühe (Poola) dessantdiviisiga ja
- Tugevdama oma Kesk-Eu- ropa rinnet 35 diviisiga kümne päeva jooksul (EPL/ER).

Lõuna-Rootsi koguduse nõukogu. Istuvad vasakult Johannes Mervil, Ida Pärtelson, Arnold Sergio, Ennile Klive ja Eila Põlv. Seisavad vasakult Nigel Palmer, Aksel Valgur, Aatu Toomes, Eha Põhi, Astrid Käbin, Eduard Peanberg, Johan Reitalu ja Heiner Erendi.

Kirikutööst Lõuna-Rootsis Põrkonnas on tuhat eestlast

LUND, (EPL) — EELK Lõuna-Rootsi Koguduse nõukogu korraldab aastakoosoleku peeti A/L Lõuna-Rootsi Eesti Majja ruumides Lundis. Koguduse seisimees Pihhkonnast olid loolekulit esinud kutsus. Üp. Karl Laantee tulekuga on koguduse tegevus muutunud elavamaks, samuti majandus stabiilsuseks riikliku toetusel. Uueks Koguduse laekuriks valiti Nigel Palmer, Malmö Pihhkonnast. Eestlaste kogurühm Lõuna-Rootsis ja Taanis, mis kuuluvad Koguduse tegevuspiirkonda, on umbes tuhat inimest.

Nõukogu aastakoosolek algas palvusega Eha Põhilt. Seejärel avas koosoleku nõukogu esimees Arnold Sergio. Surma läbi lahkuvad koguduse tegelasi Rudolf Põmmert (kasauega laekur) ja Harry Siimert (seisimees) mälestati valikse mitutluga.

EELK Põhikaristuste järele juhatus nõukogu koosolekut

esimees Arnold Sergio ja protokolli sekretär Ennile Klive. Häälte lugemiseks ja protokolli kinnitajateks valiti Ida Pärtelson ja Eduard Peanberg.

Üp. Karl Laantee poolt koostatud uusuise ülevaatest nähtus, et Koguduse piirkonnas elab ca 1.000 eestlast. Aasta jooksul on otetaja teeninud 54 jumalateenistust, millest oli osavõtjaid 1.888 ja keskmiseks arvaks 35. Armu-lauaga jumalateenistust on olnud 5,57 osavõtjaga.

Kogudusele on muretsenud epar-mulaarid riistad: otetajal on olnud võimalik soovi korral pida-da haigetele ja vanadele eraar-mulaaru tellust. Riistad on 3 last ja matused 6-el korral. Samuti toimus üks puusurki eestlaste talitus ja ühe ümri muidas-sing-tamine. Otetaja külastas haiged 8-ai korral ja isiklikke uusuise kõnelusi oli 117 korral.

Vaimuliku muusika viljele-miseks on korraldatud kõigis piht-

konades kontsert-jumalateeni-stust solistide ja helikontserte saatel. Järjendud koosviibimiste kohvilauas on peetud rida kätseid ja referaate. Otetaja on saanud 7 ringkirja ja 453 muud kirja.

Konsistooriumi otsusel on Üp. Laantee kinnitatud 25. märtsist Lõuna-Rootsi Koguduse otetaja apt kohustuslikuks. Koguduse tegevus on muutunud elavamaks ja majanduslikult võimaluse avaramaks, tänu viimase kolme aasta jooksul saadud riiklikele toetustele.

See on võimaldanud kutsuda esinema soliste, nagu Maimu Martti-Bangi, Herbert Kirimäe, S. Valdeko Jürisood, Helle Pöös, Helle Gerinut, Eva Tamu-lenast jne. Kirikukongressist Baltimore, USA-s, võitis Kogu-duse esindajana osa nõukogu abiesimees Joh. Mervil.

Temale selleks sõidukuleks määratud 500,- kinkis ta kogudusele tagasi tingimuse, et kogudus omandab selle raha eest A/L Lõuna-Rootsi Eesti Majja aktiaid. Koguduse nõukogu kviit-ris seda tünuga.

Praostkonna sinodil Eeklis-tus esines nõukogu esimees Arnold Sergio ettekandega Koguduse majandamisest. Samuti võitis ta osa koguduse eestlase ja riigitoetuse komisjoni koosolek-til. Surma läbi lahkuvad koguduse laekuriks valiti Rudolf Põmmert asemel täiesti ajutiselt neid ülesandeid Ilmar Lill ja andis selle ameti üle 30. septembril Nigel Palmerile.

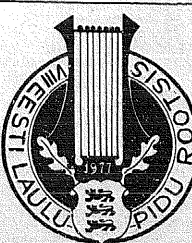
Viimane eestlas Koguduse 1976 majandusaruande taseks 40.043-10, mis revisjoni komisjoni poolt heaks kiidetud. Nõukogu kinnitas selle ühe hääle, vabas-tades Koguduse juhatuse vastu-tusest 1976 majandusliku tege-vuse eest. Samuti võeti teadmiseks Eduard Peanbergi poolt et-tekanud Vaiko Tennebergi rahal-lise fondi aruanne 1976 kohta saldoga 758-44.

Edasi võeti vastu laekuri k.t. Palmari poolt esitatud koguduse 1977 eelarve taseks 61.500. Nõukogu otsustas määrata Lund-Malmö ja Helsingborgi eesti skaudidele organisatsioonidele toetuseks kumbagi 250,-. Se-muti otsustati võtta juhatust ostmata A/L Lõuna-Rootsi Eesti Majja kuul aktiaid abiesimehe Joh. Merviliga poolt tagasikingu sõiduraha eest.

Esimene ettepanekul valis nõukogu koguduse juhatakse Maimo Pihhkonnast. Valmar Erika ja Nigel Palmeri. Viimane valiti üksimeelseks koguduse laekuriks. Revisjoni komisjoni poolt Eduard Peanberg, Johan Reitalu ja Aksel Valgur ning asemikeks Susanne Järvik ja Astrid Käbin.

EELK Kirikukongressist poolt osavõtuna esimeest võit abiesimeest ja koguduse esindajaks A/L Lõuna-Rootsi Eesti Majja juhtu valiti esimees. EELK Riigitoetuse komisjoni liikme asemikuks valiti laekur Nigel Palmer.

OSVALD VIIRSOO

• Siit & sealt

Kaljo Justin ja Linda-Mai Stansbury abielusid Philadel-phias USA-s. Prundi öde Miivi Stansbury abielus samal ajal Kenneth James Bradfieldiga.

Mai (n-na Riig) ja Märt Mägi sündis. Michaelides Marylandi osariigis poeg Brian-Indrek.

Arne Ellermetts on kadett kutsulas USA sõjakoolis West Point. Juunikuus lõpetab ta sõjaväelise akadeemia, kus ta sõjaliste ainetest kõrval oli valitud pesalennuks õigus- ja majandus-teaduse. Lõpetades üldhariduse, noormehe las Arne Ellermetts senior on USA lennuväe kolonel ja üle ükskuse ülem Saksamaal.

Leena Kitzberg-Osteraas, ajaloo doktor ja Worcesteri ülikooli õppejõud Massachusettsi osariigi ning kirjanik Asguti Kitzberg puutajar, kutsuti ülikooli õppejõudude ajalooseminarist osa võtma Chapel Hilli ülikooli juures Põhja-Karolinaks. Kaks kuud kestev kursus käsitleb pe-pekonna osa sõjajalajaloos.

Krista Allik valmibut Prince-toni ülikoolis kompositsiooni alal magistri kraadi. Rudolf Himmer abikaasaga külastasid Londonit Inglismaal. Rud. Häm-mar on New Yorgis USA-firma William Sander & Co peadirektori.

Jaak Leino töötab Allied Stores Corporation teenistuses New Yorgis siiahetirakiteks. Üp. Mäks Long Islandi USA-s tähtsast oma 70-ai. siimpäeva. Isesessuse ajal oli ta pangameetrik ja Kaitseväe tegelane Narvas. Oli hiljem Narva linna-nõunikus. USA-s on ta töötanud raamatralina.

Jaak ja Olga Falkenberg Thüriermes Austraalias tähtsast oma kultuurilise tegevuse. Eestlase Jaan Falkenberg, kodumaal aptegiomaniik Tõstamaal ja Pärnus, on Austraalias töötanud tööstuskeemikuna Schweppees kodijatehases.

Johannes Aarik, Adelaide koguduse otetaja, tähtsast 65-ndast siimpäeva.

• Huumor

"Tädi Anna, ma pean sind tä-nama liusa mänguajaga eest."
"Oh see pole kiiduvärki!"
"Ema ütles see ka, aga arvas, et ma ikkagi peaksin tänama."

Juiksuriärs 80-ndates aastates vanahärra võtab "Playboy" ja hakkab seda huviga sirvima. Juiksuri vaatab seda muheledeks pealt ja pilkab vanahärrale sil-ma.

Vanahärra: "Ärge saage mi-nust valesti aru! Ma loen "Play-boy" samasuguse huviga, nag "National Geographic Magazi-ni" — et lihtsalt näha neid hu-vitaid kohti, kuhu ma kunagi enam ei saa minna."

Küsimus: "Mis juhtuks kui ameeriklased viaskaksid aatomi-pommi Siberisse?"

Vastus: "Nõukogude intelli-gents jääks peavarjuta."

Svetlanal on "vähe" raha

Stalini tütar Svetlana, kes oma mälestusest eest sai pisut rohkem kui miljoni USA-dollarit, on aja-jirjanikele jutustanud, et tal on alles umbes viiendik rimetatud summas.

Svetlana abielus USA-s Wil-liam Petersiga, kuul abielu laelu-ti mõne aasta järe.

Svetlana viie-aastane tütar Olga on oma ema väike kohaselt tüpiline ameeriklane ega valda sõnagi vene keelt.

14.000 doll. toetusteks

NEW YORK (VES) — Eesti Abistamiskomitee USA-s määras 14.000 dollarit (ca 60.000 kr) toetusteks Saksamaa ja USA eesti organisatsioonidele, viimases osas eriti noorte organisatioo-nidele.

Saksamaa eestlastele kantakse üle kolm 3500 dollarit, sellest sealsele Eestlaste Kaaskomiteele 2000 laste suvelagriteks, 1000 dollarit skautlike noortemaleks tööks ja 1500 dollarit Vigastatud sõjameeste ühingule.

"Tugev Euroopa tähts USA-le"

USA president Jimmy Carter, kes 6 mail läheb Genfi, on andnud intervjuu mõljale euroopa suura-jalehele. Selles ta rõhutas, et tu-gev Euroopa on hädavajalik USA tulevikule.

President lubab ajada ühist po-litilist Euroopa riikidega ja pi-dada nendega aiali nõu. EG ja NATO on Carteri järgi nurgakivi-taolised. Lõpetades üldhariduse, NATO relvastust kavatselakse paranda-da, eriti standardiseerida rel-vatiupe.

Carter puudutas ka võimalust, et kommunistid võiksid mõnes riigis pässeada valituseks. Ta märkis, et USA ei kavatse end ühenda teiste riikide siia-susse, eurooplased on küllalt kompetentsed oma poliitikat korraldama.

President lubas tulla uute

ideedega, et korraldada tööstus-riikide ja arenguriikide vahe-korvi. N. Liiduaga loodab Carter vahelkorvi korraldada, nii et pole karta mingit külma sõda, Carter lubas jätkata oma pingutusi in-mõiguste katseks, kuigi sellele on suhtunud vaenulikult N. Liidu ja Brasiilia poolt.

Intervjuu on antud ilmselt Eu-roopa riikidele. Carteri sõnadest tamselaks, Ühtlasi peab see rõhu-tama Carteri välispoliitika eri-nevust Nixon-Kissingeri poliiti-kast, mille puhul USA ja N. Liit pidasid läbirääkimisi salaja ja üle USA Euroopas asuvate liit-laste peude.

Intervjuu on avaldatud järg-mistes ajalehtedes: Le Monde Parislts, The Times Londonis, Die Welt Hamburgis, La Stampa Roomas.

Eesti tegevuspaik põnevusromaanile

Naistekirjaks Svens Dam-tindning lubab praegu järkude kampa eestlasele põnevusro-maan "Skuggan från det förlor-ta". Põhiküsimus ilmub autori var-junime alla Maria Linn, Rolf Sundi illustatsioonidega.

Kuuldavasti on autoriks Eestist pärit Helmut Busch, kes saabus siia 18-aastasena. Ta on abielus nimetatud ajakirja üle toimetaja.

Romaani peategelane on Eestist pärit keesaline viiemeilni-otetaja Anna, kes sattus siia il-dises põgenikevoorus ja kes adopteeriti rootslaste poolt.

Ta on lapsena üle elanud oma vanemate ja venna mõrvarmise natside poolt kuna ta las "ausa ja lihtsa töölise" siimpäiteerib kommunistidele.

Koos vanematega ühes kivi-murru mõrvatud Anna vend ja eestlastest es-eelane olid kooli-vanemad. Viimane müüdiugi jõi-kas kapitalistidele perekonnast.

Põhiküsimus ilmub autori var-junime alla Maria Linn, Rolf Sundi illustatsioonidega.

SS-mehe Valdimir Krause.

Annal endal on hingeline kon-flikt oma rootslastest mehe, kooli-venema, Söreniga. Eest suuri-mes Väitir Kremeri mehe, Valdimir Krausele, kavatseb Anna kätte maksta.

Ta lühib temaga ja proovib teha ühisel üjumsiretlik upetada, mis aga ebaõnnestub. Anna loo-dab seda teostada Rootsis Valteri või Valdimiri suvituspaisgas.

Põnevusromaanis intriig ei heida eriti head varju eestlastele.

Lääneriikide ülekaal maailmameredel püsib

USA kaitseministeerium aval-das hiljuti statistilisi andmeid USA ja selle liitlaste ning N. Liidu ja selle liitlaste sõjaväevastiku-de suurusest. Vähemalt tuhat-luul poolest on lääneriikide ülekaal silmatorkav.

Nende andmete järgi on N. Liidu ja selle liitlastel küll umbes sama arv sõjaväe kui lääneriikidele, kuul tonnaaži poolest on liias kaugele ees. Lääne levas-tikude kogutonaazh on 8.100.000, kommunistlikul blokil 2.800.000 tonni.

Sõjaväele läänel 1.825 ja kommunistlikel maadel 1.982. Kuul idabokli levasdest on 45% patrull-leavad, milles suurus on kõige rohkem 1.000 tonni. Lääne-riikide levasestikel on neid leavu ainult 20%.

Ee 1.000 tonnilisi sõjaväe on USA ja tema liitlastel 500. Kommunistlikul blokil on neid umbes 250.

Nii diid-mootoriga varustatud allveelaevu kui ka aatomiallvee-laevu on kummagi blokil umbes võrdselt, kuigi üldiselt arvatakse, et N. Liit on allveelaevade suhtes ees.

USA esindajatekoja liige Les Aspin (demokraat), kes neid andmeid esitas, rõhutas, et väit-ed, nagu oleks N. Liit saavutanud ülekaalu levasestike suhtes, "on järeleandetuks viivad". Ta ütles, et USA liitlaste arves-sevõtmise kallalt vaekausi tunduvalt lääne kasuks.

Nendes arvestustes on USA liitlasteks loetud 140 riiki. Jaapan, Austraalia, Taiwan, USA, USA ja Lõuna-Korea. N. Liidu liitlasteks on loetud 100 Saksamaa, Poola, Bulgaaria, Rumeenia, Põhja-Korea ja Viet-nam.

Aspin ütles, et need andmed on "hoopis teismärgid" ku endise kaitseministri Donald Rumsfeldi poolt jaanuaris esitatud arvud. Rumsfeldi arvdes antud USA ja N. Liidu levasestikke, jättes nende liitlaste kõrvale. Selle tõttu oli liit lääne seisukohalt palju hal-vern.

Mitmel maal on aastaid väel-dud selle üle, kas sõjaväevad peavad olema suured või väikesed. Eriti äge on see vaidlus o-lnud USA-s. Üldine tendents ja areng palstab minervat selles suunas, et elitasele väikeste sõjaväe, mille manööverida-

misvõime on suurem ja kaotuse korral kahju väiksem.

Hoollimate eelpoolestatud arvud N. Liidu levasestiku jõi ja suhtelise nästähituse kava-mine viimastel aastatel väel-damatu tõasli N. Liidu levasestik on laienendan oma tegevust maailma kõikidele meredele, mis ka India ookeanile ja Lõuna-Atlantide. See areng koos Moskva poliitilise aktiivsusega, et mitte öelda agressiivsusega, moodustab suure hädakuu läänemaale.

Nagu teatsetigi aladel, on lää-s ka sõjaväevade ehitamisel N. Liidust üldiselt teinistis ees. Pealegi on osa N. Liidu sõjajäe-vastest vananenud ja suhtelisei püüratud tegevusvõimega. Ka mereväe ohvitseride ja allvoit-teride väljõpetamisel on N. Liidus olnud raskusi (ER).

Austraalia neiu õpib eesti keelt

NEW YORK (VES) — Samal ajal kui leitud õhkkuud eestlast, kellele lapsed ei valda sõnagi eesti keelt vanemate astjund-astu, tuleb kaasaatseteks küs-tumisele, leitud eestlaste rah-vustesse kuniulavad, kes huvitu-vad eest keeltest ja on suund selle õppimisele. Kõiges allsugu-kas huvitavaks tükiks on 24-aastane austraallanna Glenys Thournt, kes viibib ilja kohtu-pievel New Yorgi Eesti Majja, kus ta keeleõpetust Leida Jaks-juse õpib eesti keelt.

Glenys Thournt (1884b praegu UN-1 Austraalia elundus, alles enne seda kolm aastat töötanud Austraalia esinduses Bangkokis. Ta jääb New Yorki veel kaheks aastaks.

Huvi eesti keele vastu hakkas Glenys Thournt tundma oma kodumaa. Olles pärit Adelaidest ca 120 km eemal suvelagriteks, tutvunud ta Lindsaari perekon-naga, kes elavad Adelaidest 77. Lindsaar õpetanud Glenysile mõned eestikeelised sõnad. Au-nud New Yorki, saanud ta kuula-da, et selles linnas on Eesti Majja, kuhu ta varsti helistatud ja pa-lunud informatsiooni, kas leitud talik, kes nõustuks temale eest keelt õpetama.

• Teised lehed

ROOTSI JA KANADA JÄTSID USA URSI?

Eestlased Noortestantsi allpõlvega on tekkinud segadusi. Rootsis ja Kanadas algas see 23. aprillil seoses noorte Jüripäeva tähts-tamisega Eesti Skautlikule Noorte ülemaailmale liitide algatusele.

USA-s meenutatakse, et Balti-more rahvuskongressil otsustati Noorte Aasta püüda 1978, mille sisse ju ütletud nõid välia kuulu-tatud Noorte Aasta. New Yorgi Vaba Eesti Sõna juhtkirjanik kommenteerib:

Pettumuse valmistas selles osas Rootsis oma NA väljakuulu-tamine ja sellele järgnenud Ka-naadale teatavatele omade omade NA kula 76 kuulise suures ühisalga-tusest vähe, võ isegi mitte midagi andvaiks akti-vooneks.

Et Rahvusorganisatsioonide Kongressil soovitavaks peeti 1978. Noorte Aastana, oli hästi põhjendatud. Nimelt nõudis ju Eeto 76 kuulise suures ühisalga-tusest reas üritust, mis noortele, rahvatantsijad, lau-kuurid jne.

Nõudis panust noorte vane-

maalt mitmetiliks erikulutusel näit jne. Nii noored kui nende vanemad vajavad uudeks jõu-radeks veidi hingetõmmet, et siis puhunud uue energiaga ja kogu-tud jõuga asuda uutele ülesanne-tele.

Kõigile liisaks veel vajatakse hästi ettevalmistatud kava. Sel-eks ei ole küllalt sõnastatud ja peopäeva juttudest. Ettevalmis-tusest nõuavad aga aega nikul-ni kinnasoleva teatavale tegevu-se kõrvale. Veel üks — 1978 on ka E. V. 60. jubeläheks. 1978 suvel toimub Lakewoodis skautliku nooruse järjekordne maailma-laager, mis hästi rakendatud ühe osa noorte ühisürituseks NA raamesse.

Nüüdsed väljakuulutatud pea-va oma aastast kas venitama laagrini, eriti kui skautlusele la-hetakse vajalikuks ja õigustatud tähelepanu juhtida. Kõigea ar-vestades peaks Kanadas skautlik ja gaidlik liikumine mitte ükski eadati sammuna, samuti ka Rootsi eesti noorus, vaid liituma suureks ühisalga-tuseks USA noortega, millel organisereitud eestlaskonna toetus ja poolehoid.

• Mis juhtus

UUS MANIFEST PRAHIS

Tingimused, kes seisid Charta 77 taga, on 1. mai puhul välja andnud uue manifesti. Selles nõutakse, et valitsusevõimad lo-petaksid oma kampaania teisi-timõtletajate vastu ja lõplikult vastavalt Tahkehooslovaldika põhi-õnendusele.

Grupi juht, endine välisminist-ri Jiri Haje, annab manifesti nime Dokument 10. See dokument sõidistab maasimeedlune, et need on loetudn brutaalsed ja hästiõnendat kampaania Charta 77-le aliaikrijutajate vastu. Vii-mased öeldakse olevat vähemalt 600 inimest.

27 POOLAKAT RUPPASID ARA

Kümne protsenti poolakatest, kes said loo sõtta Kopenhaage-nisse Taani-Poola jalgpalli ma-voistuse puhul, hüppas ära. Poo-lakad läksid kohale Lääne-Saksa-maa saatkonnas ja palusid sealt siia-sõidõiduluba. Arvatavaks, et suur osa neist õngi juba sõitnud Saksamaale. Kokku loobus koju tagasi 27 poolakat.

EGIPTUSE LENDURID ZAIRES

Vastavalt Egiptuse presideendi Sadat lubadusele, alidada Zaire vallustat N. Liidu poolt teostatud määsajate vastu, on Egiptus saanud 50 lendurit Zairese. Maaväeasjad pole kavatsus saata.

Tõelsool Angola piiri on Angola ja Kuuba väikeasud armurõhke. Eriti Hanoi on huvi-senud Zairest toimuvat invasiooni Angolasse.

WASHINGTON-HANOI LÄBIKÄÄKIMISTES

Pariliselt toimunud USA ja Vietnami esindajate vahel läbi-rääkimised kontaktide normaali-õnenduseks. Eriti Hanoi on huvi-senud sellest, et liipses ameerika kaubanduslokkrit ja ameerika-les võtaksid tagasi oma veto Vietnami valimise vastu UNO-sse.

Ameeriklased nõudavad and-meid 800 ameerika sõjuri kohta, mis Põhja-Vietnamis kadunud. Vietnami omahorde nõudab, et ameeriklased annaksid neile seda majanduslikku abi, mida Nixon omal ajal on lubanud.

Uudiskirjandus

Fantoom

EESTI KIRIK nr. 5, 1977. 32 lk.
Ajakiri sisaldab usulisi artikleid R. Koolmeistrilt, K. Veemilt, K. Alandilt, T. Põllult ja W. J. Koppermanilt. R. Koolmeister jätkab Jaan Bernani põlvi valetamist. R. Reimets kirjutab Kirikumuusikast Rakvere Kolmainu koguduses. R. Toi käsitleb huvitavaid probleeme koguduse laulu ümber. E. Ridala töö sünni A. Vööbuse pühendusest. Lühemaid kirjutusi on I. Arensilt ja R. Kiivirannalt.

VÄRT NYÄ LAND, nr. 3-4 1976. 40 lk. Siserrändajate kultuuriajakiri sisaldab lühikirjanduslikke pilasid reall siserrändajajärkilt.

ACTA BALTICA. Liber Annalis Instituti Baltici. 1877. Königstein. 200. Taunus 200. Saalemaal asuva Balti Instituti väljanne sisaldab teaduslike artikleid saksa keeles balti autoritelt. Arnold Lusis kirjutab Läti kirikust okupatsiooni all. Boris Meissneri ar-

tikkel käsitleb balti külmust maailmapoliitikas. Elmar Järvesoo vaatleb nõukogude Eestipõlumajanduse eramajandust. Oskar Angeluse teemaks on majanduslikud küsimused Saigakuupatsiooni ajal 1941-44. Dov Levin kirjeldab leedu juutide osavõttu Teisele maailmasõjale. Rolfis Ekmanis käsitleb Aleksandrs Čakais loominguja seoses olevaid küsimusi. Uldis Germanis on kirjutatud ajaloolise ümberhinnatuse Kuramaa agraar-arendusandlust. Hermanis Rätfelders uurib kohanimede põhjalt balti rahvaste eest elamislaadi.

Väljanne töö 4a pörandaluse Leedu katoliku kiriku kroonika nr. 13 ja 14.

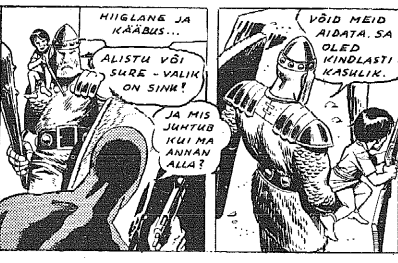
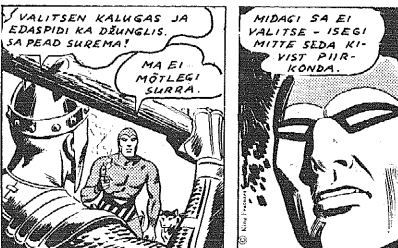
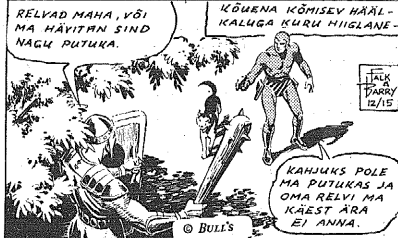
Algkooli kevadpidu Göteborgis

Göteborgi Eesti Algkooli traditsiooniline kevadpidu-emaapäev toimub pühapäeval, 15. mail algusega kell 15.00 Vanalinnal rahvamuusika (Gamelstads Medborgarhus).

Päevakohase sõnavõtuga esineb Aale Milder, kes peab ka palvuse. Selle järel toimub emade austamine emade hümniiga "Üks palgake elin ilmas on ja lilled andmisega algkooli tüdrukute poolt.

Kava järgneb siis õpilaste etendustega sõnalis-muusikalisi aiat. Näidenditeks on teatord Oskar Lutsu klassikaline "Kapsa-pea". Näitlejateks on 5, ja 6. kl. õpilased.

Kooli peo programmi üldise mas mõttes kuulub ka - nagu tavaliselt - võrtratu einelaud, loteri ja tombola. Loteri peavõitjaks on kunstnik Lembit Nõmmeotsa õilaal.

Laulupeo büroo teatab

Laulupeo büroo juhib käesoleva tulehupannu laulupeo postiarvele (postigiro), mis on järgmine: 77 78 88-9, VIII Eesti Üldlaulupidu Rootsis, Göteborg.

Laulupeo informatsioon (EPL, 4. mai) oli sattunud eksitusest teatustest komanidasse nurnbriipaari viga: 88 asemel oli 89. Seetõttu palume neid isikuid, kes teostasid nr 77 78 89-9 peal seoses pääsmete tellimisega või mõnel muul alal sissemakse, teatada sellest viivitamatult laulupeo büroole - tel. 031/11 59 00 kella 09.00 ja 16.00 vahel. Eriti oluline on see rahvapeo osas, et vältida arusaamatusi lauskohtade määratsemisel.

Televisiooniprogramm

TV Onsdag

11 MAJ
TELEVISION 1
SkoL-TV:
9.20-9.35 Come and see us, äk 6. 5.
Have a sandwich.
9.45-10.05 Mediernas värld 5, äk 2-3.
10.10-10.40 Multinationella företag 3, äk 2-3, gymm.
12.45-13.30 Here we come, äk 4. 5.
Where is Diana.
16.30-17.00 Halvfem: Snickar-Holgers

verkstad.
Max and Murren.
17.55 TV-nytt, väder, meddelanden.
18.05 Vår fantastiska värld. Textad.
Vid jorgiboken: Arne Weiss.
19.15 Vi besöker Thailand.
2. Det gamla kungliga palatset i Phnom Pehn är numera hemvist för Nationalteatern.
3. Richard Rättgård.
19.35 Sveriges magasin, Skåne.
19.15 Fotboll: Anderlecht-Hamburger SV. Direktsändning från Cup-ven. Cupfinal i Amsterdam.
Arne Hegerfors.
21.00 ca Aktuellt och väder.
21.30 ca Sportnytt.
21.35-22.10 ca Country Festival. I en inspelning från 4 augusti 1975 får vi träffa gruppena Country Road med Country Roadettes, New Strangers, Barkarna med Mats Råberg och Lennie Normans Coggies. Värd: Johan Sandström.
Repris från 21.9.75.

TELEVISION 2
17.30 Mitt på jorden - mitt under solen Cecilia - en flicka i slummen i staden Quayuall.
18.00-18.30 Känn ditt land, Textad repris.
19.30-19.35 Regionala nyheter. Syd-nytt, Västnytt, Mittnytt, Nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Dansk teater: Louise's hus av Leif Panduro.
Louise har varit gift länge och har vuxna barn. Hennes man hämtar henne på flygfältet, dit hon anländer efter en längre rekreativare i utlandet. Hon är trisk nu. Det säger i varje fall alla människor att hon är. Själv är hon inte så övertygad.
Louise bet, att hon har haft ett nervsanmbrott, men det är också allit. Hon kan inte undgå att märka hur förskräkta människor är, när de talar med henne om saker som lig-

TV Torsdag

12 MAJ
TELEVISION 1
SkoL-TV:
9.00 Australien, äk 6. 2. Solens och Rödare kodine.
9.20-9.40 Mer om film och TV, äk 8. 1. Om Hjärtat.
9.45-10.05 Mediernas värld 6, äk 2-3.
10.05 Mediernas värld 4, äk 2-3.
12.30-12.40 Privet 2.
12.45-12.55 Blandkänd, äk 4-6.
13.10 Vård i värld, äk 2, gymm. 2.
13.15 Rändan.
18.30-18.45 Jord, skog och fiske, äk 1-3, gymm. 3. Mat ur havet.
19.30-19.40 Halvfem: Per 4 år. 2. På gån Jonathan.
Kurren Kurt.
17.55 TV-nytt, väder, meddelanden.
18.05 Portugal. Nu äger vi jorden.
Carlos bor i Casabes. Det är ett jordbruksskolektiv. Kollektiv betyder att man är många som äger jorden och arbetar med den gemensamt. Men kollektiv har fiender. Därför vaktar man det på nätterna. Ett program av Anders Birkeland och Gunilla Gustavsson.
Repris från 13.9.76.
19.30 Sveriges magasin, Skåne.
19.30 Musik: Anders - spelman från Blecket. Pölspelemannen Blant Anders föddes 1904 i Blecket, Rättvik, men är sedan 15 år tillbaka bosatt i Leksand. Han är något av en mångsysslar och har bl a arbetat som målare och lanthandlare. Blant Anders är en stilisam och tillbakadragen man men mycket speliad. Raden var spelman och modern trallade låtar. Även brodern, Blant Kalle, var spelman.
En film av Karsten Wedel i samarbete med Ole Hjörset.
Repris från 28.4.76.
20.00 Studio 8: Rättlös? Om patienten i mentalvården. 20.00 människor på mentaljukhusen i Sverige har hämnat på undantag i sjukvården. De saknar rätt till den bättre standard som andra sjuka har fått, de är föremål för förordningfälvärsgårds och tvångsbesök.

Studio 8 har granskat vad som sker på det omdiskuterade Beckomberga sjukhus i Stockholm, och på den s k specialkliniken för "särskilt värdrövande" dömda kriminalpatienter i Växjö.
Sänds även 10.5 k 16.55.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30-22.00 Sportnytt.

Regi: Jacques Tati.
1 rollerna: Jacques Tati, Maria Kimberley, Marcel Praval, Honoré Bostel, Tony Kneppers m fl.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30 Sportnytt.
21.35 Haj. Hajskräcken är vida utbredt. I den här filmen skall vi ta reda på hur farliga eller ofarliga hajar egentligen är.
22.00-22.45 Dave Allen - skämt och oförskämd med den engelske underhållaren.

TELEVISION 2
17.30-18.00 Mitt på jorden - mitt under solen Fernando - bananar-betropjen.
19.00 Privet 2.
19.20-19.30 Regionala nyheter. Syd-nytt, Västnytt, Mittnytt, Nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Mix - ett utländskt magasin.
Lars Hanségård.
20.30 Rönähr. Sprida dagssvener om sakernas tillstånd av och med Rune Andersson, Marie Bergman, Bertil Bertilsson, Gunge Hedrenius och Finn Zetterholm.
21.00 Täckling. Vikmanshyttan lever. Nedläggningen av industrin fick folk att engagera sig i studiecirklar för att bli medvetna om vad som hände och för att försöka göra något åt sin situation. Med demonstrationer och utställningar visar vikmanshyttarna att de inte tänker ge upp kampen för att få nya jobb.
21.30 Kvällsöppet.
21.55-22.30 TV-nytt och väder.

TV Fredag

13 MAJ
TELEVISION 1
SkoL-TV:
10.00-10.10 Switch on 29, äk 3.
10.15-10.30 Dags 7, äk 1-3.
12.30-12.50 Multinationella företag 2, äk 2-3, gymm.
13.10-13.55 Matinéteater på norska. Innevisse av V. Havel.
16.30-17.00 Halvfem: Felles tekniska tuga.
Gubben Snål.
17.25 Tapahtumia. Aktuellt för finsk-såliga.
17.55 TV-nytt, väder, meddelanden.
18.05 Spansiens djurvärld. Stenboken.
19.30 Sveriges magasin, Skåne.
19.25 Trafic. Frank-italiensk långfilm från 1970. Monseur har konstruerat en ny campingbil och är på biutställning i Amsterdam. Under färden inträffar en massa missöden.

Regi: Jacques Tati.
1 rollerna: Jacques Tati, Maria Kimberley, Marcel Praval, Honoré Bostel, Tony Kneppers m fl.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30 Sportnytt.
21.35 Haj. Hajskräcken är vida utbredt. I den här filmen skall vi ta reda på hur farliga eller ofarliga hajar egentligen är.
22.00-22.45 Dave Allen - skämt och oförskämd med den engelske underhållaren.

TELEVISION 2
17.30 Mitt på jorden - mitt under solen Antonio - indianopke i djungeln vid fioden Naps strand.
18.10-18.25 En flicka i baseballaget. Del 2.
1 rollerna: Jodie Foster, Ned Wilson m fl.
19.20-19.30 Regionala nyheter. Syd-nytt, Västnytt, Mittnytt, Nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Två och en flygel. Minnen och låtar med Barbro "Lill-Babs" Svensson. Vid flygeln: Berndt Egerblad.
21.00 Fredagsveckan: Derrick. 5. Främlingen från Porfino.
En man lyckas fly ur fångelse - men hans frihet tar ett brådstörtat steg: medan han tar sig till en vändande bil blir han nedskjuten och dödad av någon som hållit sig gömd i skuggan. Derrick och hans medarbetare har niskan inga spår allit på efter, men de få de har leder dem på a söderut, till en liten italiensk kuststad.
1 rollerna: Rolf Tappeert, Fritz Wepper, Kurt Meisel, Jva Rieck, Reinhard Koldehoff, Alexander Golling, Maresa Hörbiger, Ursula von Teubnitz m fl.
22.00 Barn i underutveckling: En dokumentärfilm av en av Latinamerikas främsta filmare, Carlos Alvarez. Han ger i en starkt kritisk analys en beskrivning av barnens situation i Columbia.
22.45-23.0 TV-nytt och väder.

TV Lördag

14 MAJ
TELEVISION 1
Lördagsmorgon:
9.00-9.25 Till häls. Mera vältalbet, vändning på frاملen och rygning.
Suomenkieliset ohjelmat:
Finskspråkiga program:

9.30 Tapahtumia. Aktuellt för finsk-språkiga.
10.00 Yhtäkkiä me ymmärrämme, mitä sanovat.
Fästligt förord vi vad folk sade. Maarit, 17. Siira, 10 och Pijo 16 år. Tilbär en av de många familjer som tvångs flytta från sina hemorter. Textad på svenska.
10.35-10.55 Jyrkänteen punainen hirvi.
Bergstapets röda älg. Då och då upptäcker man hällristningar i bergets märkliga röda tecken.
15.40-17.00 ca Gymnastik: EM i Prag. Direktsändning från de individuella tävlingarna för damer. Sven Piox Petersson.
17.55 TV-nytt, väder, meddelanden.
18.05 Helgsmålsbön. Från Stora Skevdi kyrka i Dalarna.
18.10 Aktuellt i veckan. Textad.
18.35 Tapio Tapiowara. Ett porträtt av den finländske konstnären som sedan 1930-talet verkat som grafiker och bokillustratör.
19.00 Svensk havsforskning. Repris från 10.5.
19.30 Kikka digga ding. Musika! Mizki! Musica! Om olika musik i olika länder. Programledare: Tommy Körberg.
Repris från 28.3.
20.00 Ärliga blå ögon. Fente avsnittet.
Linda Lindström har haft lite otur. Visserligen kapade hon att sig en förmogenhet hos bordellkungen Lyssander, men han hade den dälliga smaken att bli mordad just som hon befann sig i hans villa.
Nu intensifierar Simonsson polijakten efter henne. Han har ju fått ett spår som leder till Uppsala. Men det har smäggstern Caj också. Han hinner före polisen, och det ser verkligen illa ut för Linda. Hon väder sig in till grannen - jur. stud. Einar Jonsson.
Men det bräns kring kakelugnen och skatterna i den. Och ute på sommattorget glasiar det i fogarna mellan styran och hans fästid.
1 rollerna: Linda Lindström m fl - Anna Godenius, Caj - Lars Hansson, Einar - Jan Jönsson, Kommissarie Simonsson - Stig Ossian Ericson, Kriminalassistenten - Wilje Andersson, Fru Nordin - Isa Quensel, Expediten - Marianne Aminoff, Resebyråmannen - Gudmar Wivesson, Kent, styran - Tomas Pontén, Oscarsson - Peter Lindgren, Ka, flygvärldarna - Jan-ki Bonnie, Flyglärarna - Len-nart Lindberg.

20.50 Berömda schackpartier. 5. En listig fallia. Partiet spelades i London 1939 mellan Craddock, som förde de vita pjäserna och Jakob Mieses, född i Leipzig 1863. Han var en energisk schackjournalist och skribent och hans karriär som schackspelar omfattade mer än ett halvt sekel från debuten 1889.
21.00 Aktuellt, väder, sport.
21.30 Svarta moln. 5. Den svarta väskan.
Dowgrid har vunnit duellen med kapten Zaremba och Dowgrid och Kasper fortsätter sin färd mot Warszawa. De träffar under färden ett resande teatersällskap, som hjälper en att undkomma Kapten Knothe. Men när Dowgrid och Kasper har tagit in på ett värdsus tränger deras förföljare in där.
1 rollerna: Leonard Pietraschi, Ryszard Pietruski, Elzbieta Starostka, Anna Senik m fl.
22.20-22.50 Gymnastik: EM i Prag. Sammandrag från den individuella damtävlingen. Sven Piox Petersson.

TELEVISION 2
17.30 Gluggen - för de yngsta.
18.00 Lördags - finländska barn som flyttat tillbaka till Finland efter att ha bott i Sverige många år.
18.30 Vi i 5 an. Frågeövning med elever ur äk 5. Programledare: Berndt Egerblad. Domare: Lennart Edberg, Göteborg.
19.15 Se Sverige och svenskarna. Vård: Elisabeth af Geijerstam.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Elise eller Det stiltiga livet. Dansk-algerisk långfilm från 1970. Paris under Algeriet-krisen 1967. Elise arbetar på en fabrik och förläskar sig i Arezki som är en arabisk gästarbetare. Genom honom lär hon sig förestä de algeriska arbetars situation och han försöker också få henne att åtgärda sig från sin bror Lucien, som hon är mycket bunden vid. Regi: Mikael Drach.
1 rollerna: Marie-José Nat, Mohamed Chouik, Cernadette Lafont, Jean-Pierre Bissou, Catherine Allot, Alice Reichen, Martine Chevalier.
21.40 Oss blåsare emellan... i det här enastaka reportaget får vi möta ungdomar från i Tyskland, Sverige, Kanada och Australien, till de som neren 1975 samlades till den första internationella festivalen för blåsokestrer.
22.40 TV-nytt och väder.
22.45-23.10 Lördagsmarsen: Rhoda. 5. Viktigtäpplarna från Vegas?